

Leerdienst vraag en antwoord 104 van de Heidelbergse Catechismus, 20-07-2025

Tekstgedeelten: 1 Timotheüs 5:1-8, Lukas 2:46-51 en Johannes 19:26-27

104 Wat gebiedt God in het vijfde gebod?

Dat ik eer, liefde en trouw bewijs aan mijn vader en moeder en iedereen die gezag over mij heeft.

Ook dat ik mijzelf gehoorzaam onderwerp aan hun onderwijs en straf, en geduld heb met hun tekortkomingen.

Het is namelijk Gods bedoeling om ons te regeren door hen heen.

Hoofdlijn van de preek: Naastenliefde begint thuis

1. Wat is de essentie van dit gebod, welke heilige zaak staat er op het spel? (o.a. 1 Tim. 5 en Rom. 1:30)

- de naastenliefde en daarmee het samenleven is op dit gebod gebouwd
- thuis als leerplaats voor respect en gehoorzaamheid, liefde en bescherming (gezin als hoeksteen)
- je ouders kregen van God die verantwoordelijkheid, dat is een gewichtige zaak (eer ze – ken ze gewicht toe)
- je ouders eren, niet omdat je ze graag mag of ze het zo goed doen, maar om die van God gekregen positie

2. Zijn er dingen in je leven om nee tegen te zeggen, om te kruisigen, zonden om te haten?

- ouder moet net als Christus niet gericht zijn op gediend worden, maar op dienen → misbruiken van de ouderrol kan dus absoluut niet, de Heere stelt grenzen hierin (Handelingen 5:29!)
- kinderen (van alle leeftijden!) moeten bij zichzelf nee zeggen tegen ongehoorzaamheid, gebrek aan respect, onverschilligheid en laksheid

3. Zijn er dingen om ja tegen te zeggen, wat moet er in je leven groeien?

- Calvijn noemt drie dingen: eerbied, gehoorzaamheid en dankbaarheid
- in elke leeftijdsfase krijgt dat een andere concretisering
- bij het ouder worden is eren minder iets van gehoorzaamheid en meer iets van respectvolle ondersteuning (belangrijk element in de Bijbel, denk aan 1 Timotheüs 5 en Johannes 19): praktisch en emotioneel
- groeien in onderlinge mildheid met elkaars tekortkomingen en gebreken

4. Welke belofte zit er in dit gebod?

- eens leven we, ook als mensen met elkaar, in volstrekte harmonie
- nu geeft gehoorzaamheid aan dit gebod iets heilzaams, het maakt het leven leefbaarder en aangener

Ter overweging/bespreking:

1. Voor de kinderen: waar wil je papa of mama voor bedanken, voor wie ze voor je zijn en wat ze voor je doen?
2. Voor tieners en jongeren: wat vind je mooi/waardevol aan dit gebod & hoe kun je je ouders ook eren op momenten dat het schuurt, wat helpt jou daarbij?
3. Voor volwassenen: hoe is je rol als kind ten opzichte van je ouder(s) door de jaren heen veranderd en (als je nog een ouder hebt) wat vraagt dit nu van jou/u?

Als u of jij wilt reageren op deze dienst, of als jij of u over dit thema door zou willen spreken: van harte uitgenodigd om contact met mij op te nemen (06-23523269 of dsrvdknijff@gmail.com).